העמותה לקידום הפיזיותרפיה

# מידעון קורס נשימתי על בסיסי בפיזיותרפיה
# המטופל הנשימתי המורכב: היבטים קליניים ומעשיים

27, 20, 13 - ינואר + 24, 17, 10, 3 - פברואר + 3 - מרץ, 2027

**לפני תחילת הקורס נדרש לצפות בהרצאות מוקלטות**

**רקע:**

קורס נשימתי על בסיסי הינו אבן דרך משמעותית בהתפתחות המקצועית של פיזיותרפיסטים המטפלים במטופלים הסובלים מבעיות במערכת הנשימה במערך האקוטי והכרוני

בקורס נעסוק בליקויים של מערכת הנשימה כדוגמת אי ספיקה חמצונית ואיוורורית ,קושי בפינוי הפרשות וקוצר נשימה מתוך הבנת הפיזיולוגיה והפתופיזיולוגיה של מערכת הנשימה. נכיר ונלמד בדיקות רלוונטיות - הדמיה (רנטגן CT , US) ובדיקות קליניות (תפקודי ריאות ,בדיקת גזים בדם) ונעמיק בבחירת הטיפול המתאים תוך הבנת ההבדלים בין המטופל האקוטי והכרוני . נרחיב בנושאים כגון ניהול חמצן ,שיטות הנשמה ,פיזיותרפיה לחולה המורכב ,שיקום והפעלה של מטופל נשימתי ,טיפול נשימתי בילדים ,פגיעה נשימתית כתוצאה משאיפת עשן ואימון שרירי נשימה .בנוסף יכירו המשתתפים כלי טיפול נוספים -אמבו , משעל, IPV ,ויתנסו בשאיבת הפרשות תוך קנית .הלמידה מבוססת על הרצאות ,תיאורי מקרה ותרגול מעשי.

**מטרות:**

1. המשתתפים ירחיבו את הידע הקיים באנטומיה ,פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה של מערכת הנשימה.
2. המשתתפים יפגינו חשיבה קלינית מעמיקה בניתוח תיאורי מקרה ויעמיקו את ההבנה בסוגיות נשימתיות כגון שימוש מושכל בחמצן ואיתור דגלים אדומים.
3. המשתתפים ידעו להתאים תוכנית טיפול למטופל הנשימתי האקוטי והכרוני תוך התייחסות רחבה לכלל היבטי חייו וצרכיו של המטופל הנשימתי.
4. המשתתפים ירכשו מיומנויות מעשיות לטיפול בליקוי הנשימתי - טכניקות טיפול מנואליות ,דגשים ליציבה ותנועה וכן יתנסו בטיפול עם מכשירי עזר לפיזיותרפיה נשימתית כדוגמת משעל ו- IPV

**קהל יעד:**

הקורס מיועד לפיזיותרפיסטים.יות מוסמכים.ות בעלי רישיון ממשרד הבריאות ובעלי ניסיון טיפולי של שנתיים לפחות או שנה עבודה במחלקות אקוטיות בבתי חולים.

**דרישות הקורס:**

- נוכחות מלאה - 100% נוכחות במפגשים והשתתפות בדיונים
- למידה עצמית מהרצאות מוקלטות בנושא פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה של מערכת הנשימה. לינק להרצאות יפורסם 10 ימים לפני תחילת הקורס - (השלמה לפני מפגש 1)
- למידה עצמית מתוך הרצאות מוקלטות בנושא מערכת הנשימה אצל ילדים - (להשלמה לפני מפגש 6)
- קריאת חומר עיוני שיועבר למשתלמים לפני ההרצאות
- השתתפות פעילה בהרצאות ובתרגול המעשי
- הצגת תיאור מקרה בסיום הקורס

**היקף הקורס:** 48.5 שעות לימוד (מתוכם 4.5 שעות של הרצאות מוקלטות בלימוד עצמי).

**מספר משתתפים:** פתיחת הקורס מותנת במינימום של 17 משתתפים ומוגבלת במספר של 25 משתתפים.

**מקום:** בית הספר לפיזיותרפיה במרכז הרפואי שיבא תל השומר

**תאריכים :** ימי רביעי

27, 20, 13 - ינואר 2027

24, 17, 10, 3 - פברואר 2027

3 - מרץ 2027

**שעות:** 9:00 - 14:30

**עלות למשתתף:** עלות לחבר 3,200 ₪

עלות ללא חבר 4,571 ₪

**תנאים לקבלת תעודה:**

חובת נוכחות של 100 % מהמפגשים

עמידה במטלות הנדרשות.

* במהלך הקורס המעשי תוצב עמדת שתיה חמה (מזון באחריות המשתתפים).

* לזכאים תשלח תעודה באימייל בפורמט PDF

**מרצים עיקריים:**

**גב' דניה חופי** - BPT MScPT, מנהלת בי"ס לפיזיותרפיה המרכז הרפואי ע"ש שיבא, החוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת תל אביב ופיזיותרפיסטית במכון הריאות בשיבא.

בעלת תואר ראשון B.PT ותואר שני M.Sc.PT בפיזיותרפיה בחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת תל אביב

בעלת ניסיון קליני עשיר לאחר כשלושה עשורים של עשיה מקצועית במסגרות ציבוריות שונות - באשפוז האקוטי וסב אקוטי , בשיקום ובקהילה. השתתפות בקורסים על בסיסיים רבים , תוך התמקדות בתחום שעוסק בהערכה וטיפול במטופלים עם בעיות אקוטיות וכרונית במערכת הנשימה.

סגל הוראה בחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת תל אביב ומרצה לשעבר בחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת אריאל

מארגנת ומעבירה קורסים על בסיסיים ,ימי עיון והדרכות בתחום הנשימתי לפיזיותרפיסטים

2015 - זוכת פרס ע"ש יוספה דנציגר ז"ל מטעם העמותה לקידום הפיזיותרפיה בישראל.

**רועי משה** - BPT MScPT פיזיותרפיסט בכיר בבית החולים בילינסון, בעל ניסיון רב וותק של מעל 15 שנה בטיפול בחולי ריאה.

בוגר תואר שני בפיזיותרפיה, מסלול פיזיולוגיה של המאמץ מאוניברסיטת חיפה.

מרכז תחום הפיזיותרפיה הנשימתית בבילינסון, אחראי מערך שיקום ריאות, פיזיותרפיסט בכיר במרפאת CF יוזם ומוביל את תחום הטיפולים הנשימתיים האמבולטורים בבית החולים.

מארגן ומעביר קורסים על בסיסיים ,ימי עיון והדרכות בתחום הנשימתי לפיזיותרפיסטים

חבר בוועדת ההיגוי הנשימתית של העמותה לקידום הפיזיותרפיה.

**מרצים נוספים:**

**דר' סיוון פרל** – מומחית במחלות ריאה במכון ריאות שמיר ומכבי שירותי בריאות, מנהלת מרפאת שחפת (מלשח) ברחובות

**גב' לינה גרושקו-גתי** – BPT, MPH, רכזת תחום בתי חולים, המחלקה הארצית לפיזיותרפיה, משרד הבריאות

**גב' אירנה פאיוק** – MSc.PT, מוסמכת CMA, מטפלת מוסמכת בתרפיה בנשימה (Rebirthing)

**דר' יעל חביב** – מנהלת טיפול נמרץ בבית החולים מעייני הישועה

**גב' קרן לייבוביץ** – BPT, MA Child Development, מנהלת פיזיותרפיה במחלקות הילדים בבי"ח ספרא, שיבא תל השומר

**מר ניר הלפר** – MSc.PT, מכון ריאות בית חולים שניידר

**גב' אדר קליין דרוין** – MSc.PT, סגנית פיזיותרפיסטית ארצית, משרד הבריאות

**גב' אורנה יוסף בראונר** – MSc.PT, אחראית תחום נשימתי מ.ר קפלן

**גב' ריטה קרסנושטיין** – MSc.PT, בית החולים השיקומי רעות

**דרכי ההוראה בקורס:** הלמידה מבוססת על הרצאות ,תיאורי מקרה ותרגול מעשי .

הקורס יתקיים במתכונת פרונטלית עם נושאים עיוניים ללמידה עצמית שהינם תנאי ללמידה בקורס.

**פירוט תכני הקורס:**

| תאריך | שעות | נושא | מרצה |
|---|---|---|---|
| **מפגש 1** 13.01.2027 תנאי מקדים להתחלת הקורס הינו למידה מהרצאות מוקלטת – שאלות חזרה בתחילת הקורס | 09:00 - 09:30 | פתיחה | דניה חופי |
| | 09:30 - 10:30 | פתופיזיולוגיה של מערכת הנשימה | דר' סיוון פרל |
| | 10:30 - 11:00 | **הפסקה** | |
| | 11:00 - 12:30 | פתופיזיולוגיה של מערכת הנשימה וטיפול תרופתי | דר' סיוון פרל |
| | 12:30 - 13:00 | **הפסקה** | |
| | 13:00 - 14:30 | טכניקות טיפול בסיסיות - חזרה ותרגול מעשי | דניה חופי |
| **מפגש 2** 20.01.2027 | 09:00 - 10:30 | תפקודי ריאות ובדיקת גזים בדם | דניה חופי |
| | 10:30 - 11:00 | **הפסקה** | |
| | 11:00 - 12:30 | Reasoning Clinical<br>קושי בפינוי הפרשות, קוצר נשימה, אי ספיקה חמצונית / איוורורית ומקרים מורכבים. חשיבה קלינית, דגלים אדומים ובחירת הטיפול המתאים | דניה חופי<br>רועי משה |
| | 12:30 - 13:00 | **הפסקה** | |
| | 13:00 - 14:30 | Reasoning Clinical<br>קושי בפינוי הפרשות, קוצר נשימה, אי ספיקה חמצונית / איוורורית ומקרים מורכבים. חשיבה קלינית, דגלים אדומים ובחירת הטיפול המתאים | דניה חופי<br>רועי משה |
| **מפגש 3** 27.01.2027 | 09:00 - 10:30 | הדמיה של מערכת הנשימה<br>רנטגן, CT, US ובדיקת CPET. קווים מנחים לפענוח הממצאים | רועי משה |
| | 10:30 - 11:00 | **הפסקה** | |
| | 11:00 - 12:30 | חמצן – איזה, מתי, כמה ואיך | לינה גרושקו-גתי |
| | 12:30 - 13:00 | **הפסקה** | |

העמותה לקידום הפיזיותרפיה

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Reasoning Clinical<br>קושי בפינוי הפרשות, קוצר נשימה, אי ספיקה חמצונית / איוורורית ומקרים מורכבים. חשיבה קלינית, דגלים אדומים ובחירת הטיפול המתאים | 13:00 - 14:30 | דניה חופי<br>רועי משה |
| **מפגש 4**<br>03.02.2027 | פעילות גופנית למטופלים עם מחלה נשימתית כרונית | 09:00 - 10:30 | רועי משה |
| | **הפסקה** | 10:30 - 11:00 | |
| | סרעפות רב תכליתיות | 11:00 - 12:30 | דניה חופי |
| | **הפסקה** | 12:30 - 13:00 | |
| | היבטים מוסקולוסקלטלים במטופלים עם ליקוי נשימתי - הרצאה ותרגול | 13:00 - 14:30 | אירנה פאויוק |
| **מפגש 5**<br>10.02.2027 | שיטות הנשמה | 09:00 - 10:30 | דר' יעל חביב |
| | **הפסקה** | 10:30 - 11:00 | |
| | גמילה מהנשמה, הנשמה לא פולשנית | 11:00 - 12:00 | דר' יעל חביב |
| | הדרכה למטלת סיום הקורס | 12:00 - 12:30 | דניה חופי |
| | **הפסקה** | 12:30 - 13:00 | |
| | פיזיותרפיה למטופל המורכב והמונשם | 13:00 - 14:30 | אורנה יוסף בראונר |
| **מפגש 6**<br>17.02.2027<br>תנאי מקדים להתחלת נושא הטיפול בילדים הינו למידה מהרצאה מוקלטת | טיפול נשימתי לילדים באשפוז אקוטי | 09:00 - 10:30 | קרן לייבוביץ |
| | **הפסקה** | 10:30 - 11:00 | |
| | טיפול נשימתי לילדים עם מחלות כרוניות - הרצאה ותרגול | 11:00 - 12:30 | ניר הלפר |
| | **הפסקה** | 12:30 - 13:00 | |
| | טיפול עם משעל, IPV, BiPAP - הדרכה ותרגול | 13:00 - 14:30 | ניר הלפר<br>רם פלד, אחינעם הללה |
| **מפגש 7**<br>24.02.2027 | אימון שרירי נשימה ושילוב אביזרי עזר לתרגול לפי מטרות טיפול | 09:00 - 10:30 | רועי משה |
| | **הפסקה** | 10:30 - 11:00 | |
| | אמבו וסקשן - נהלים, הדרכה ותרגול מעשי | 11:00 - 12:30 | דניה חופי<br>רועי משה |
| | **הפסקה** | 12:30 - 13:00 | |
| | רגולציה ופליאציה במחלות ריאה | 13:00 - 14:30 | אדר קליין-דרוין |
| **מפגש 8**<br>03.03.2027 | חמש הסרעפות | 09:00 - 10:30 | ריטה קרסנושטיין |
| | **הפסקה** | 10:30 - 11:00 | |
| | הצגת תיאורי מקרה מסכמים קבוצות 1-4 | 11:00 - 12:30 | דניה חופי<br>רועי משה |
| | **הפסקה** | 12:30 - 13:00 | |
| | הצגת תיאורי מקרה מסכמים קבוצות 5-6 | 13:00 - 14:00 | דניה חופי<br>רועי משה |
| | סיכום | 14:00 - 14:30 | דניה חופי<br>רועי משה |

* התוכנית אינה סופית וייתכנו שינויים בסדר ההרצאות.

**ביבליוגרפיה:**

1. Cross, J., Broad, M. A., Quint, M., & others. (2008). *Respiratory physiotherapy: An on-call survival guide*. Elsevier Health Sciences.

2. Rodrigues, A., et al. (2020). Current developments and future directions in respiratory physiotherapy. *Journal of Clinical Medicine, 9*(12), 4117. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9488927/

3. Duignan, N., et al. (2022). Expanded central role of the respiratory physiotherapists in acute care. *Journal of Clinical Medicine, 11*(22), 6681. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9666941/

4. Effect of respiratory physiotherapy in a patient with acute respiratory distress syndrome (ARDS). (2025). *Medicina Intensiva (English Edition)*. https://www.medintensiva.org/en-effect-respiratory-physiotherapy-in-patient-avance-S2173572725000864

5. The comparison of two types of physiotherapy techniques for airway clearance. (2025). *Scientific Reports*. https://www.nature.com/articles/s41598-025-03701-5

6. Fishman, A. P., Grippi, M. A., Elias, J. A., Fishman, J. A., Senior, R. M., Pack, A. I., & Siegel, M. D. (Eds.). (2023). *Fishman's Pulmonary Diseases and Disorders* (6th ed.). McGraw-Hill Education.

7. Hristara-Papadopoulou, A., Tsanakas, J., Diomou, G., & Papadopoulou, O. (2008). Current devices of respiratory physiotherapy. *Hippokratia, 12*(4), 211–220. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2580042/

8. Harper, K., et al. (2022). Physiotherapy management of interstitial lung disease. *Journal of Physiotherapy, 68*(4), 245-252. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S183695532200056X

9. Liu, S., et al. (2025). Perioperative respiratory physiotherapy in patients with thoracic tumors: Summary of best evidence and recommendations. *Frontiers in Medicine, 12*, 199-210. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12181008/

10. Zunzunwala, S., et al. (2024). Effectiveness of physiotherapy interventions in pleural effusion patients: A comprehensive review. *Cureus, 16*(5), e60334. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11210338/

11. App, E. M., et al. (1998). Sputum rheology changes in cystic fibrosis lung disease following two different types of physiotherapy: flutter vs autogenic drainage. *Chest, 114*(1), 171–177.

12. Dos Santos, E. D., et al. (2020). Adding positive airway pressure to mobilisation and respiratory techniques hastens pleural drainage: a randomised trial. *Journal of Physiotherapy, 66*, 19–26.

13. Kendall, F., et al. (2018). Inspiratory muscle training is effective to reduce postoperative pulmonary complications and length of hospital stay: a systematic review and meta-analysis. *Disability and Rehabilitation, 40*(8), 864–882.

14. McIlwaine, P. M., et al. (2001). Long-term comparative trial of positive expiratory pressure versus oscillating positive expiratory pressure (flutter) physiotherapy in the treatment of cystic fibrosis. *Journal of Pediatrics, 138*, 845–849.

15. Li, X., et al. (2019). Impact of preoperative exercise therapy on surgical outcomes in lung cancer patients with or without COPD: a systematic review and meta-analysis. *Cancer Management and Research, 11*, 1765–1777.

16. Dos Santos, E. D., et al. (2019). Comparing high and low levels of continuous positive airway pressure on lung aeration in patients with pleural drainage: a feasibility study for a randomized controlled trial. *Physiotherapy Research International, 24*, e1774.